

Helse- og omsorgsdepartementet

Deres ref.:

Vår ref.: 17/3743

Dato: 6.9.2017

Høring - Forslag til forskrift om registrering av og tilsyn med salg av tobakksvarer mv.

Vi viser til brev fra Helse- og omsorgsdepartementet av 27. juni 2017 om forslag til forskrift om registrering av og tilsyn med salg av tobakksvarer mv. Innspill er innhentet fra relevante organisasjonsledd i Legeforeningen.

Generelle innspill

Legeforeningen ønsker å redusere tilgjengeligheten av tobakk slik at valget om en sunn livsstil blir lettere. Vi mener register- og tilsynsordning ikke i tilstrekkelig grad vil bidra til å redusere tobakksbruken. Et forslag om å redusere antall utsalgssteder i kombinasjon med en register- og tilsynsordning ville derimot gi et større effekt på folkehelsen. Legeforeningen mener det i større grad må begrenses hvilke typer salgssteder som har muligheten til å selge tobakk, og til hvilke tider salg av tobakk kan foregå. Legeforeningen håper at myndighetene ser sitt ansvar i å bedre folkehelsen gjennom ytterligere å redusere tilgjengeligheten av tobakksvarer fremover. Vi vil i den forbindelse gjenta vårt vedtak om at salg av tobakksprodukter bør forbys til alle født etter år 2000. Slik sett vil barn og unge aldri ville bli introdusert for tobakksprodukter og de helseskadene de medfører. Vi viser for øvrig til vårt høringssvar til forslag om endringer i tobakkskadeloven fra september 2016.

Under følger noen kommentarer til forslagene i forskriften:

Under § 1 Formål foreslår vi at det tilføyes: *«og på sikt bidra til å oppnå et tobakksfritt samfunn»*. Formålsparagrafen blir da: *Formålet med denne forskrift er å begrense helseskadene av tobakksbruk og på sikt bidra til å oppnå et tobakksfritt samfunn, gjennom å sikre at omsetningen av tobakksvarer og tobakksurrogater foregår i tråd med tobakkskadelovens bestemmelser, herunder å hindre salg til mindreårige.*

Registrering av lokaler og type salgssted

Ifølge forskriften plikter alle virksomheter som driver stedlig salg av tobakksvarer mv. til forbruker å registrere seg i et nasjonalt register. Selv om Legeforeningen tidligere har støttet forslaget om å innføre en bevillingsordning for salg av tobakksvarer, mener vi det også er behov for å ha oversikt over alle steder som selger tobakksvarer mv. og føre tilsyn med disse. Videre mener Legeforeningen at forslaget om å hente informasjon fra Enhetsregisteret virker som en god løsning for å sikre tilstrekkelig med informasjon om type salgssted. Per i dag krever registrering og salg av tobakksvarer mv. ingen godkjenning. Tobakkskadeloven inneholder heller ingen bestemmelser om salgstidsbegrensning. Legeforeningen mener det i større grad må begrenses hvilke typer salgssteder som har mulighet til å selge tobakk, og til hvilke tider salg av tobakk kan foregå. Legeforeningen mener man i det videre tobakksforebyggingsarbeidet bør vurdere en ytterligere innskjerping at antall utsalgssteder. Dette vil redusere tilgjengeligheten og dermed også forbruket på sikt. Legeforeningen ser

heller ikke nødvendigheten av at salgssteder som puber, barer, restauranter o.l. skal ha muligheten til å selge tobakksvarer mv. når det uansett ikke er lov å røyke i slike lokaler jf. Tobakksskadelovens §25.

Tilsynets innhold og frekvens

Departementet foreslår at tilsynets innhold skal deles inn i tre prioriteringsnivåer, hvor første prioritet handler om å kontrollere at Tobakksskadelovens §17 om aldersgrenser overholdes. Legeforeningen synes tredelingen virker hensiktsmessig, og støtter at det er særlig viktig at det kontrolleres at aldersgrensen for salg av tobakksvarer mv. blir overholdt.

I Alkoholforskriften §9-7 er det fastsatt at hvert salg- og skjenkested skal kontrolleres minst en gang årlig og at kommunen årlig skal utføre minst tre ganger så mange kontroller som de har salg- og skjenkesteder. Legeforeningen ser ingen grunn til at tobakkssalgssteder skal kontrolleres noe mindre enn alkoholsalgssteder, og støtter derfor forslaget om at “hvert sted skal kontrolleres minst en gang per år og at kommunen årlig skal utføre minst dobbelt så mange kontroller som de har salgssteder”.

Presisering av reklameforbudet og opplysninger til statistisk bruk

Legeforeningen synes det er positivt at reklameforbudet ved salg av tobakksvarer mv. blir presisert i forskriften og støtter at unntaket i reklameforskriften §8 første ledd nr. 8 oppheves. Det er veldig gode reguleringer. I tillegg ønsker Legeforeningen at det kommer på plass offisiell statistikk for tobakksvirksomheten, slik det er for alkoholvirksomheten. Det er viktig å ha fullstendig og offentlig data på utviklingen av forbruket for å kunne jobbe effektivt og målrettet for en bedre folkehelse.

Med hilsen
Den norske legeforening

Geir Riise
Generalsekretær

Jorunn Fryjordet
Avdelingsdirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk
Saksbehandler: Sara Underland Mjelva